

نام و نام خانوادگی :

کلاس : دوازدهم

نام دبیر : آقای کاظمی

رشته تحصیلی: کلیه رشته ها

شماره :

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴

دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر

پایانی اول ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تاریخ امتحان : ۹۹/۱۰/۸

نام درس : فارسی ۳

مدت امتحان : ۷۰ دقیقه

ساعت شروع امتحان : ۷:۳۰ صبح

تعداد برگ سؤال : ۳ صفحه

ردیف	بارم	
۱	۱	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) ۱- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) به دور عشق تو عشرت همین بود که مراست شراب خون دل و غم حریف و غصه ندیم ب) سودای تو از سرم به در نمی‌رود نقشت ز برابر نظر می‌نرود ج) گل زد به باغ صبحدم اورنگ خسروی برداشت بلبل از چمن آهنگ پهلوی د) فسرده بر رخ ما اشک‌هاست از دم سرد مباد آفت برگ گل تو ژاله ما
۲	۰/۵	معادل معنایی هر یک از توضیحات را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد (کهر-کزند) ب) ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک (شرزه-گرزه)
۳	۰/۵	در هر یک از ابیات زیر غلط‌های املایی را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. الف) بخور شراب عنابت بساز قرص ورع ز توبه ساز تو معجون غذا ز استغفار ب) غربت من در جهان از بحر توست قربت خاصان درگاهم بده
۴	۰/۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. ۱) یک باب بر ذکر برزویه طبیب مقصور است و به بوزر جمهر (منسوب-منسوب) ۲) بر کران چشمه‌ای رفت که در آن گوکان ملک (متاع-مطاع) داشتند.
۵	۰/۵	در گروه کلمات زیر املای دو واژه نادرست است؛ آنها را بیابید و شکل درستشان را بنویسید. «ثنا و آفرین-حیله و زینت-آکف و عابد-تحفه و ارمغان-ارقند و قهرآلود-نشئه و سرمستی-ینما و غارت-مواهب و نعمت‌ها-مباهات و افتخار»
۶	۰/۵	نقش ضمائر پیوسته را در بیت زیر بنویسید. کار هستی گاه بردن شد زمانی باختن گاه بیپچانند گوشت، گاه دهندت گوشوار
۷	۰/۵	در مورد کاربرد نوع حرف «را» در مصراع‌های زیر توضیح دهید. الف) طفل طبعان را دل از بهر تماشا می‌دود ب) طفل طبعان را تماشا عمر ضایع کردن است
۸	۰/۵	افعال مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. هیچ سر نیست که سودایی گیسویش نه هیچ دل نیست که دیوانه زنجیرش نیست

ردیف	بارم	
۹	۱	در ابیات زیر بخش‌های حذف شده و نوع حذف را مشخص کنید. الف) چشم در سر به چه کارآید و جان در تن ب) تو گمان مبر که سعدی، به تو برگزید یاری گر تأمل نکند صورت جان آسایت به سرت که نیست او را سر هیچ یار بی تو
۱۰	۱	ترکیب‌های وصفی و اضافی را در بیت زیر مشخص کنید. «چه روزها به شب آورد جان منتظرم به بوی آن که شبی با تو روزگرداند»
۱۱	۰/۵	وابسته و وابسته و نوع آنها را در ابیات زیر تعیین کنید. الف) دوش چون مشعل شوق تو بگرفت وجود ب) ای که گفתי دل بشوی از مهر یار مهربان سایه ای در دلم انداخت که صدجا بگرفت من دل از مهرش نمی‌شویم تو دست از من بشوی
۱۲	۱	قلمرو ادبی (۵نمره) ابیات زیر را کامل کنید. الف) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی ب) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند
۱۳	۰/۵	نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) قصه شیرین فرهاد: ب) تمهیدات:
۱۴	۱	آرایه «حسن تعلیل، اسلوب معادله، جناس همسان و متناقض‌نما را در هر یک از ابیات زیر بیابید. (هر آرایه مربوط به یک بیت است) الف) شکوه سلطنت و حسن کی ثباتی داد ب) تا نه تاریک بود سایه انبوه درخت ج) دل بی‌تاب از دست نوازش کی به حال آید د) هر که از سیل حوادث بیش شد زیر و زبر ز تخت جم سخی مانده است و افسر کی زیر هر برگ چراغی بنهد از گلنار نسازد پا فشردن بر زمین، ساکن تزلزل را با دل معمور «صائب» زین خراب آباد رفت
۱۵	۱	چهار آرایه بارز را در بیت زیر بیابید و مشخص کنید. «عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را»
۱۶	۰/۵	آرایه‌های مشترک در دو عبارت زیر را بنویسید. الف) گفتم اشارت ایشان به فقر طایفه‌ای است که مرد میدان رضایند و تسلیم تیر قضا ب) آن را که گوش ارادت گران آفریده‌اند، چون کند که بشنود؟ و آن را که کمند سعادت کشان می‌برد چه کند که نرود؟
۱۷	۰/۵	تشبیه و استعاره را در بیت زیر مشخص کنید. جهان ز برف اگر چندگاه سیمین بود زمرّد آمد و بگرفت جای توده سیم
۱۸	۰/۵	بیت «الف» از نظر شیوه گفت و گو و بیت «ب» از نظر شیوه بیان، چه نامیده می‌شوند؟ الف) گفتا چه پیشه داری؟ گفتم که عشق بازی ب) یک قطره باده در ته خمخانه‌ام نماند گفتا که حالت چیست؟ گفتم غم و ملامت از بس که محتسب به لب امتحان چشید

ردیف	بارم
۱۹	قلمرو فکری (۸نمره) معنی و مفهوم هر یک از مصراع ها و عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید الف) محرم این هوش جز بی هوش نیست. (۵/۰ نمره) ب) همه بیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فزایی (۵/۰ نمره) ج) بفکن ز پی این اساس تزویر (۲۵/۰ نمره) د) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند. (۵/۰ نمره) ه) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. (۲۵/۰ نمره) و) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. (۵/۰ نمره) ز) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد. (۷۵/۰ نمره) ح) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد. (۷۵/۰ نمره)
۲۰	مفهوم کلی هر یک از ابیات زیر را بنویسید. الف) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغت است که جمشید جم نداشت ب) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
۲۱	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف) خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان کی کند این جا مقام مرغ کز آن بحر خاست ب) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش
۲۲	۲۲- مقصود شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ «گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می روی گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»
۲۳	۲۳- در بیت زیر بر کدام مفهوم عارفانه تأکید شده است؟ این مدعیان در طلبش بی خبران اند کان را که خبر شد، خبری باز نیامد
۲۴	در مصراع «همه غیبی تو بدانی، هم عیبی تو پیوشی» به کدام صفات خداوند اشاره شده است؟
۲۵	در بیت زیر به کدام ویژگی های قلّه دماوند اشاره شده است؟ تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضمد کردند
۲۶	در بیت زیر مقصود از «خوشحالان» و «بدحالان» چیست؟ «من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بدحالان و خوشحالان شدم»
۲۷	مفهوم مشترک عبارت و بیت زیر را بنویسید. * وصول به حسن ممکن نشود؛ آلا به واسطه عشق * می تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را در رگ جان، هر که را چون زلف، پیچ و تاب هست
۲۸	مقصود نویسنده از عبارات زیر چیست؟ «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.»
	«تندرست و کامروا باشید»